

Täysistunto

Torstai 18.11.2021 klo 16.00—19.38

12. Lakialoite laiksi tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 34/2021 vp Mia Laiho kok

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskustelua varten varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Avaan keskustelun. Edustaja Laiho, esitätte esittelypuheenvuoron.

Keskustelu

19.04 **Mia Laiho kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä lakialoitteessa esitän, että tuloverolain 127 a §:n 1 momentti muutetaan siten, että kotitalousvähennys laajennetaan koskemaan työtä, jolla tuetaan verovelvollisen lapsen tai perheen tavanomaista arjen toimintakykyä.

Tämä lakialoite perustuu siihen, että meillä lapsiperheiden tilanteissa voi olla monia arjessa jaksamisen haasteita, ja erityisesti nämä tulevat esille erityislapsen ollessa kyseessä. Ennaltaehkäisy on aina parempaa kuin korjaaviin palveluihin tarttuminen. Tiedämme myös, että erityislusten osalta joudutaan useammin lastensuojelutoimenpiteisiin. Kaikkia sellaisia toimenpiteitä, joilla voidaan perheen jaksamista tukea, kannattaa tehdä.

Kunnissa tarjotaan lapsiperheille sosiaalihuoltolain mukaista perhetyötä ja lapsiperheiden kotipalvelua, mutta sen saamisen kriteerit ovat käytännössä tiukat, ja sen määrä voi olla riittämätöntä lapsiperheiden tarpeisiin nähden. Perheet tarvitsevat monenlaista tukea ja räätälöityä tukea aina sen kunkin perheen tarpeiden mukaan ja usein hyvin arkisissakin askareissa, jotta he selviävät siitä arjesta haasteellisen lapsen, perhearjen ja työn yhdistämisessä. Kyse voi esimerkiksi olla ihan sellaisesta, että saa apua läksyjen teossa tai joku auttaa, tekee välipalaa, on ottamassa vastaan kotona, kun tulee koulusta.

Neuropsykiatrisesti oireilevien lasten lastensuojeluasiakkuuksien määrä on kasvanut merkittävästi. Esimerkiksi perhe, jonka lapsella on ADHD, tarvitsee usein kotona erilaista tukea. Näissä neuropsykiatrisissa häiriöissä voi olla myös unen, oppimisen, kielen kehityksen ja motoriikan haasteita, mielialan vaihtelua, aistiherkkyyttä. Myös erilaiset autismikirjon häiriöt liittyvät tähän.

Lapsen tuen tarve voi liittyä lapsen ikätasoisien arjen toimintakyvyn ylläpitämiseen tai — niin kuin tuossa sanoin — esimerkiksi kotiläksyjen tekoon. Kotien tuen tarpeen todellisuudesta kertoo myös HuosTa-tutkimus, jonka mukaan 70 prosenttia lapsista ei ole saanut tarvitsemaansa palvelua ennen sijoitusta. Nämä palvelut liittyvät monenlaisiin erilai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 136/2021 vp

siin palveluihin, joita perheet voisivat tarvita. Meillä on esimerkiksi mielenterveyden osalta paljon palvelupuutetta — riittävän aikaisessa vaiheessa perheelle ja lapselle tarjotulla avulla saataisiin tuettua perhettä ja ehkäistyä huostaanottoa. Mutta sen lisäksi meillä on paljon tällaisia arkeen liittyviä asioita ja perhettä tukevia asioita, joilla voitaisiin sitä perheen tilannetta helpottaa. Kotitalousvähennyksen laajentaminen kotiin tarjottavaan tukeen vahvistaisi tukea tarvitsevien perheiden jaksamista lapsen eri ikä- ja kehitysvaiheissa, oli sitten kyse pikkulapsivaiheesta tai ajasta sen jälkeen. Perheeseen kohdistuva tuki auttaa vanhempia jaksamaan työssä ja työn ja perheen yhteensovittamisessa.

Eli tässä lakialoitteessa ehdotetaan kotitalousvähennyksen määritelmän laajentamista tähän arjen toimintakykyä tukevaan työhön. Tätä arjen toimintakykyä tukevaa työtä voisi olla muun muassa perheen arjen tukemiseen hankittava kotiapu, perhetyö, tukihenkilötoiminta, arjen selviytymistä tukeva valmennus, läksyissä avustaminen tai muu vastaava verovelvollisen käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehtävä lapsen tai perheen tavanomaista arjen toimintakykyä tukeva työ. Tämä on rajattu kodissa tehtävään tai vapaa-ajan asunnolla tehtävään työhön vastaavalla tavalla kuin muussakin kotitalousvähennyksessä.

Toivottavasti tätä kotitalousvähennyksen laajentamista tälle ryhmälle voitaisiin jatkossa harkita, koska ennaltaehkäisevät palvelut ovat aina kustannuksiltaan edullisempia ja inhimillisesti järkevämpiä kuin sitten ne korjaavat palvelut. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.